

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"א באלול, תש"ף
10 בספטמבר, 2020
281/2020

המיומנויות הנדרשות בשוק העבודה בקרב מועסקים אקדמאים¹ Skills in Demand in the Labour Market Among Academic Employed Persons

לראשונה מפרסמת הלמ"ס נתונים על הנחיצות במיומנויות השונות בשוק העבודה לפי משלח יד מתוך סקר השכלה גבוהה. זהו סקר מעקב אחר סטודנטים לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה שבע שנים לאחר תחילת לימודיהם (תשע"א, 2010/11). אוכלוסיית הסקר היא סטודנטים חדשים לתואר ראשון בתשע"א במוסדות להשכלה גבוהה (אוניברסיטאות, מכללות אקדמיות ומכללות אקדמיות לחינוך)² למעט האוניברסיטה הפתוחה. הסקר נערך בתשע"ח בקרב אותם הסטודנטים, והוא בוחן את מצב התעסוקה, ההכנסות, שביעות הרצון ועוד שלהם.

- **ידע מקצועי, מיומנויות ארגון וחשיבה ביקורתית** הן המיומנויות הנדרשות ביותר בשוק העבודה בישראל – כ-90% מהמשיבים דיווחו כי הם נדרשים למיומנויות האלה בעבודתם.
- **מיומנויות ארגון** נחוצות במיוחד בקרב קלינאי תקשורת, מנהלים כלליים ובכירים וכן מנתחי מערכות – כל העובדים במשלחי היד הללו דיווחו כי הם נדרשים להן (99%). לעומתם, מתמחים ברפואה דיווחו על הצורך המועט ביותר במיומנות זו (79%).
- **ידע מקצועי** נחוץ במיוחד בקרב אחים מוסמכים ומהנדסים – כל העובדים במשלחי היד הללו דיווחו כי הם נדרשים לו (99%). לעומת זאת, בעלי משלחי יד בתחום ההוראה דיווחו על הצורך המועט ביותר במיומנות זו (77%).
- **מנהלים כלליים ובכירים** נדרשים למגוון הרחב ביותר של מיומנויות.
- על השיעור הנמוך ביותר של דרישה בעבודה ל**שימוש מתקדם במחשב**, דיווחו אחים מוסמכים (54%), פסיכולוגים (48%) וקלינאי תקשורת (37%).
- על השיעור הגבוה ביותר של דרישה בעבודה ל**שימוש מתקדם במחשב** (יותר מ-97% מהמשיבים) דיווחו מפתחי תוכנה, מעצבים גרפיים ומעצבי מולטימדיה, מהנדסי אלקטרוניקה, בעלי משלח יד אקדמי, מתכנתי יישומים, מנתחי מערכות, מנתחים פיננסיים ואדריכלי בניין.
- הצורך הנמוך ביותר נמצא ב**מיומנויות פיזיות** – רק 13% מהמשיבים דיווחו כי הם נדרשים להן בעבודתם.

¹ אוכלוסיית המשיבים היא סטודנטים שהחלו ללמוד בשנת תשע"א (2010/11). 90.1% מהם קיבלו תואר ראשון.
² בהודעה זו לא נכללים נדגמים אשר למדו במכללות האקדמיות לחינוך. עליהם תפורסם בקרוב הודעה נפרדת שתכלול גם את הנושאים שפורסמו בהודעה זו.

להגדרות והסברים

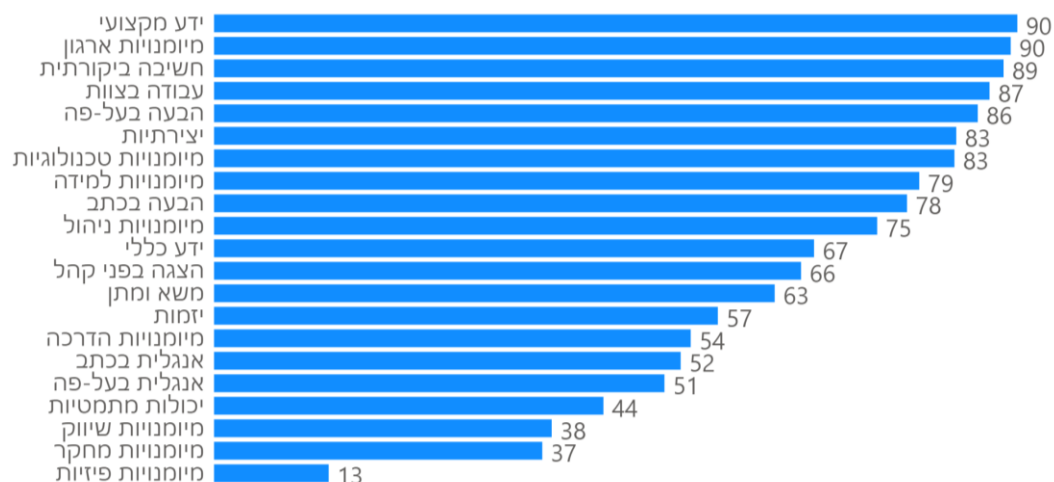
הודעה זו מתמקדת בדרישה למיומנויות בשוק העבודה בישראל ומתבססת על נתונים מתוך סקר השכלה גבוהה תשע"ח (2017/18). הודעה זו מצטרפת לשתי הודעות קודמות אשר התבססו על סקר זה, [היי טק: השכלה גבוהה ותעסוקה](#), [והשכלה גבוהה ותעסוקה: תעסוקה 7 שנים לאחר תחילת לימודי התואר הראשון](#). במסגרת הסקר התבקשו אלו שהחלו את לימודי התואר הראשון שבע שנים קודם (בשנת תשע"א, 2010/11) לדרג עד כמה לדעתם הם נדרשים לכל אחת מעשרים ואחת המיומנויות שנמדדו, ועד כמה הם עושים שימוש מתקדם במחשב בעבודתם כיום.

המיומנויות שנמדדו הן: ידע מקצועי; ידע כללי; יכולות מתמטיות; חשיבה ביקורתית ועצמאית; מיומנויות למידה; אנגלית בכתב; אנגלית בעל פה; הבעה בכתב; הבעה בעל פה; מיומנויות טכנולוגיות; יצירתיות; מיומנויות ארגון; מיומנויות ניהול; מיומנויות משא ומתן; מיומנויות מחקר/ניסיון מחקרי; מיומנויות הצגה בפני קהל; עבודה בצוות; יזמות; מיומנויות פיזיות; הדרכה; מיומנויות שיווק.

הצורך במיומנויות בשוק העבודה

ידע מקצועי, מיומנויות ארגון וחשיבה ביקורתית הן המיומנויות הנדרשות³ ביותר בקרב אקדמאים בשוק העבודה בישראל – כ-90% מהמשיבים דיווחו כי הם נדרשים להן במהלך עבודתם. **עבודה בצוות, הבעה בעל פה, יצירתיות, מיומנויות טכנולוגיות ומיומנויות למידה** נדרשות אף הן במידה רבה – יותר מ-80% מהמשיבים דיווחו כי הם נדרשים להן במהלך עבודתם. לעומת זאת, רק חלק קטן מהמשיבים דיווחו כי הם נדרשים **למיומנויות שיווק (38%), מיומנויות מחקר (37%) ומיומנויות פיזיות (13%)**.

תרשים 1 - צורך במיומנויות בקרב מועסקים אקדמאים, אחוזים*

* ממוין לפי ממוצע כל המדווחים על צורך במידה רבה או במידה רבה מאוד

³ במידה רבה או במידה רבה מאוד.

ידע מקצועי

- המיומנות הנחוצה ביותר בשוק העבודה בישראל (90% בממוצע דיווחו כי הם נדרשים לה בעבודתם).
- מיומנות זו נחוצה במיוחד בקרב ביולוגים, בוטניקאים, זואולוגים ובעלי משלח יד דומה, קלינאי תקשורת, מהנדסים אזרחיים, אחים מוסמכים ומתמחים ברפואה – כל העובדים העוסקים במשלחי היד הללו דיווחו כי הם נדרשים לה (99%).
- הצורך הנמוך ביותר נרשם בקרב בעלי משלחי יד בתחום ההוראה (77%).

מיומנויות ארגון

- נדרשות לעבודתם של כ-90% מהמשיבים, ובמיוחד בקרב קלינאי תקשורת, מנהלים כלליים ובכירים וכן מנתחי מערכות – כל העובדים במשלחי היד הללו דיווחו כי הם נדרשים להן (99%).
- לעומתם, מתמחים ברפואה דיווחו על הצורך המועט ביותר במיומנויות אלו (79%).

חשיבה ביקורתית

- נדרשת לעבודתם של כ-90% מהמשיבים, ובמיוחד בקרב מהנדסי מכונות – כל העוסקים במשלח יד זה דיווחו כי הם נדרשים לה (99%).
- הצורך הנמוך ביותר נרשם בקרב בעלי משלח יד בתחום ההוראה (66%).

מיומנויות טכנולוגיות

- נדרשות בעבודתם של יותר מ-80% מהמשיבים, ובמיוחד בקרב מפתחי תוכנה, מנתחי יישומים ומנתחי מערכות – כל העובדים במשלחי היד הללו דיווחו כי הם נדרשים להן (99%).
- לעומתם, פסיכולוגים היו אלה שדיווחו על הצורך המועט ביותר (35%).

הבעה בעל פה

- נחוצה בעבודתם של יותר מ-80% מהמשיבים, ובמיוחד בקרב קלינאי תקשורת וכן מנהלים כלליים ובכירים – כל העובדים בענפים הללו דיווחו כי הם נדרשים לה (99%).
- הצורך הנמוך ביותר במיומנות זו נרשם בקרב מתכנתי יישומים (71%).

מיומנויות למידה

- נדרשות בקרב כ-80% מהמשיבים, ובמיוחד בקרב יועצי ניהול ויועצים ארגוניים – מרבית העובדים בענף זה דיווחו כי הם נדרשים לה (יותר מ-97%).
- לעומתם, רק כמחצית (58%) מבעלי משלח יד בתחום ההוראה דיווחו על צורך דומה – הצורך הנמוך ביותר במיומנויות אלו.

יצירתיות

- נדרשת בקרב כ-80% מהמשיבים, ונחוצה במיוחד בקרב מנהלים כלליים ובכירים – כל העובדים בענפים הללו דיווחו כי הם נדרשים לה (99%).
- הצורך הנמוך ביותר במיומנות זו נרשם בקרב מתמחים ברפואה (54%).

⁴ במשלחי יד שבהם היו לפחות 50 משיבים.
לפי [הסיווג האחד של משלחי היד 2011](#) בהוצאת הלמ"ס.

מיומנויות שיווק ומיומנויות פיזיות

- המיומנויות הנחוצות פחות בשוק העבודה (פחות ממחצית מהמשיבים דיווחו כי הם נדרשים להן בעבודתם).
- יחד עם זאת, כספרים בבנקים דיווחו על הצורך הגבוה ביותר במיומנויות שיווק (88%), ואחים מוסמכים דיווחו על הצורך הגבוה ביותר במיומנויות פיזיות (44%).

תרשים 2 - הצורך במיומנויות נבחרות בקרב מועסקים אקדמאים, במשלחי יד נבחרים*

משלח יד	ממוצע סך המיומנויות	ידע מקצועי	חשיבה ביקורתית	מיומנויות ארגון	מיומנויות טכנולוגיות	מיומנויות למידה	הבעה בכתב	מיומנויות ניהול	יכולות מתמטיות	מיומנויות מחקר	מיומנויות שיווק	מיומנויות פיזיות
מנהלים כלליים (מנכ"לים) ומנהלים בכירים	85											
יועצי ניהול ויועצים ארגוניים	80											
מנתחי מערכות	73											
אחים מוסמכים	73											
מהנדסי מכונות	73											
יועצים בתחום הפרסום והשיווק	73											
מהנדסי חשמל	71											
בעלי משלח יד אקדמי	71											
מהנדסים אזרחיים	70											
מהנדסי תעשייה וייצור	70											
מהנדסי אלקטרוניקה	69											
כלכלנים	68											
מורים בחינוך העל-יסודי	67											
עוזרי דין	67											
בעלי משלח יד בתחומי כוח אדם וקריירה	67											
רואי חשבון	67											
ביולוגים, בוטניקאים, זואולוגים ובעלי משלח יד דומה	65											
מעצבים גרפיים ומעצבי מולטימדיה	65											
מפתחי תוכנה	65											
מנהלי משרדים	64											
מנתחים פיננסיים	63											
עובדים סוציאליים ויועצים בתחומי חברה ורווחה	63											
מתכנתי יישומים	63											
אדריכלי בניין	63											
מפתחי תוכנה ומנתחי יישומים	62											
פסיכולוגים	61											
מתמחים ברפואה	60											
כספרים בבנקים ופקידים בתחומים דומים	59											
מנהלי חשבונות ובעלי משלח יד דומה	58											
בעלי משלח יד בתחום ההוראה	56											
אודיולוגים וקלינאי תקשורת	53											
ממוצע סך משלחי היד	67	94	91	91	87	83	80	73	47	37	33	3

* ממיון לפי ממוצע סך כל המיומנויות שנמדדו, על פי המדווחים על צורך במידה רבה או במידה רבה מאוד.

משלחי יד נבחרים והמיומנויות הנדרשות בהם

פרופיל של המיומנויות הנדרשות במשלחי היד הנפוצים ביותר בקרב אוכלוסיית הסקר

מנהלים כלליים ובכירים מעידים כי הם נדרשים למגוון הרחב ביותר של מיומנויות. הם דיווחו על השיעורים הגבוהים ביותר בצורך במשא ומתן (99%), יזמות (99%), יצירתיות (99%), ארגון (99%), במיומנויות הניהול (98%), עבודת צוות (96%), מיומנויות טכנולוגיות (95%), ידע כללי (94%), שיווק (79%) והדרכה (78%).

אחים מוסמכים ומתמחים ברפואה דיווחו על הצורך המשמעותי ביותר בעבודת צוות (99%), אך היו בין אלה שדיווחו על פחות צורך במיומנויות שיווק (13% ו-8%, בהתאמה). יצוין שכ-88% מאחים המוסמכים דיווחו על צורך במיומנויות הדרכה (השיעור הגבוה ביותר בין משלחי היד שנמדדו), לעומת 38% בלבד מהמתמחים ברפואה. כ-70% מהאחים המוסמכים דיווחו על צורך ביזמות, לעומת 26% בלבד מהמתמחים ברפואה (השיעור הנמוך ביותר בין משלחי היד שנמדדו).

עורכי דין דיווחו על הצורך המשמעותי ביותר במיומנויות ההבעה בכתב (99%), וצורך רב בידע מקצועי (98%) ובמיומנויות ההבעה בעל פה (97%). לעומת זאת, הם היו בין משלחי היד שבהם נדרשה פחות עבודה בצוות (80%), מיומנויות הדרכה (28%) ויכולות מתמטיות (21%).

בעלי משלח יד בתחום ההוראה ומורים בחינוך העל-יסודי דיווחו בשיעורים דומים על הצורך במיומנויות הדרכה (88%-84%, בהתאמה), ארגון (88%-84%) ויזמות (87%-92%). ביתר המיומנויות שנמדדו (למעט מיומנויות שיווק) המורים בחינוך העל-יסודי דיווחו על צורך רב יותר (10 נקודות אחוז יותר בממוצע), מעמיתיהם בעלי משלח היד בתחום ההוראה.⁵

פערים בין קבוצות מיומנויות – ניתוח גורמים⁶

כדי לבחון האם קיימות מגמות משותפות לכלל המיומנויות, בוצע ניתוח גורמים (Factor analysis) שהעלה כי ישנן שלוש קבוצות מיומנויות המקיימות בתוכן מכנה משותף אחד: 'רכות', 'אקדמיות' ומיומנויות ניהול. מיומנויות רכות כוללות: ידע מקצועי; ידע כללי; מיומנויות למידה; הבעה בכתב; הבעה בעל פה; יצירתיות; מיומנויות ארגון; עבודה בצוות.

מיומנויות אקדמיות כוללות: יכולות מתמטיות; אנגלית בכתב; אנגלית בעל פה; מיומנויות טכנולוגיות; מיומנויות מחקר.

מיומנויות ניהול כוללות: מיומנויות ניהול; משא ומתן; הצגה בפני קהל; יזמות; מיומנויות הדרכה; מיומנויות שיווק. **מיומנויות אקדמיות** נדרשות בעיקר בקרב ביולוגים, בוטניקאים, זואולוגים, מהנדסים ומתכנתים, ופחות בקרב בעלי משלח יד בתחום ההוראה, עובדים סוציאליים וקלינאי תקשורת. **מיומנויות ניהול** נדרשות בעיקר בקרב מנהלים כלליים ובכירים (שדיווחו גם על הצורך המשמעותי ביותר **במיומנויות רכות**), יועצי ניהול ויועצים ארגוניים, ופחות בקרב מתמחים ברפואה ומפתחי תוכנה ומנתחי יישומים.

⁵ הסיווג הכללי "בעלי משלח יד בתחום ההוראה" נקבע כאשר המידע שהתקבל אינו תואם באופן מוחלט לאחת מקבוצות הסיווג המשניות [בסיווג האחד של משלחי היד \(2011\)](#).

⁶ במשלחי יד שבהם היו לפחות 50 משיבים.

תרשים 3 - הצורך בקבוצות מיומנויות בקרב מועסקים לקדמאים לפי משלח יד*

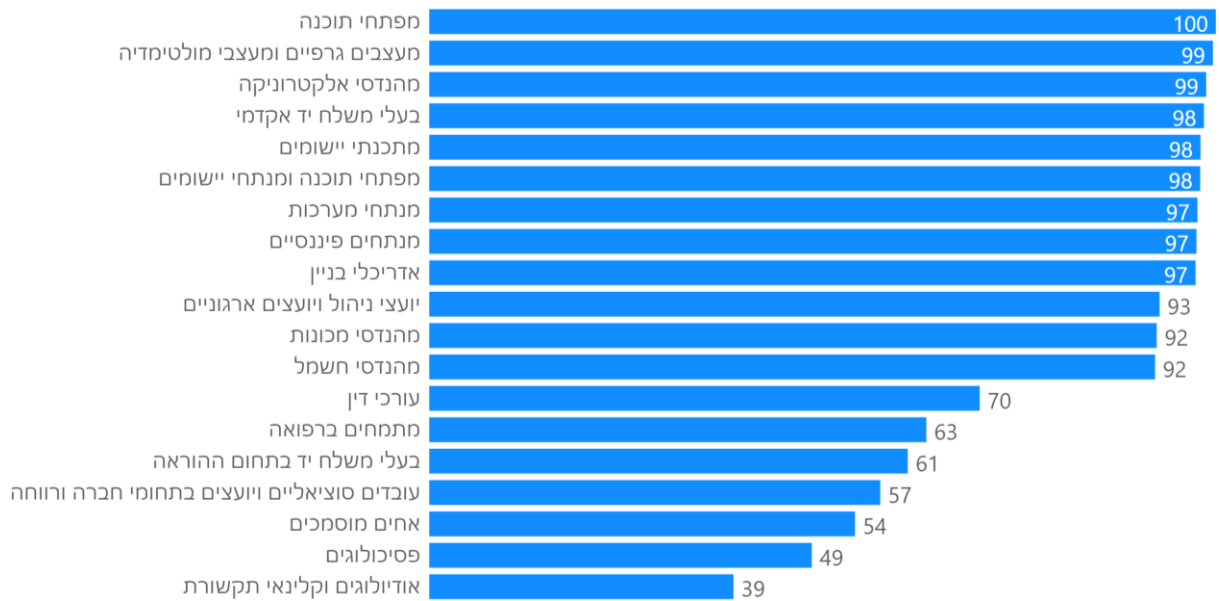
משלח יד	מיומנויות רכות	משלח יד	מיומנויות אקדמיות	משלח יד	מיומנויות ניהול
מנהלים כלליים (מנכ"לים) ומנהלים בכירים	93%	ביולוגים, בוטניקאים, זואולוגים ובעלי משלח יד דומה	81%	מנהלים כלליים (מנכ"לים) ומנהלים בכירים	91%
אודיולוגים וקלינאי תקשורת		מהנדסי מכונות		יועצי ניהול ויועצים ארגוניים	
יועצי ניהול ויועצים ארגוניים		מהנדסי אלקטרוניקה		יועצים בתחום הפרסום והשיווק	
עורכי דין		מפתחי תכנה		מורים בחינוך העל-יסודי	
מהנדסי מכונות		מהנדסי חשמל		בעלי משלח יד בתחומי כוח אדם וקריירה	
מורים בחינוך העל-יסודי		מתכנתי יישומים		עובדים סוציאליים ויועצים בתחומי חברה ורווחה	
מהנדסים אזרחיים		מנהלים כלליים (מנכ"לים) ומנהלים בכירים		מהנדסים אזרחיים	
עובדים סוציאליים ויועצים בתחומי חברה ורווחה		יועצי ניהול ויועצים ארגוניים		מנתחי מערכות	
פסיכולוגים		יועצים בתחום הפרסום והשיווק		אחים מוסמכים	
אחים מוסמכים		מנתחי מערכות		בעלי משלח יד אקדמי	
מנתחי מערכות		מנתחים פיננסיים		מנהלי משרדים	
בעלי משלח יד בתחומי כוח אדם וקריירה		בעלי משלח יד אקדמי		בעלי משלח יד בתחום ההוראה	
יועצים בתחום הפרסום והשיווק		מפתחי תכנה ומנתחי יישומים		מהנדסי תעשייה וייצור	
כלכלנים		מהנדסי תעשייה וייצור		עורכי דין	
מהנדסי תעשייה וייצור		מעצבים גרפיים ומעצבי מולטימדיה		כספרים בבנקים ופקידים בתחומים דומים	58%
מנהלים כלליים (מנכ"לים) ומנהלים בכירים	84%	מעצבים גרפיים ומעצבי מולטימדיה	60%	מעצבים גרפיים ומעצבי מולטימדיה	58%
אודיולוגים וקלינאי תקשורת	84%	כלכלנים	60%	כלכלנים	
יועצי ניהול ויועצים ארגוניים		רואי חשבון	60%	מנהדסי חשמל	
עורכי דין		מהנדסים אזרחיים		מהנדסי מכונות	
מהנדסי מכונות		מתמחים ברפואה		אדריכלי בניין	
מורים בחינוך העל-יסודי		אחים מוסמכים		פסיכולוגים	
מהנדסי אלקטרוניקה		כספרים בבנקים ופקידים בתחומים דומים		רואי חשבון	
מנהלי משרדים		מנהלי חשבונות ובעלי משלח יד דומה		מהנדסי אלקטרוניקה	
מפתחי תכנה		עורכי דין		אודיולוגים וקלינאי תקשורת	
רואי חשבון		אדריכלי בניין		מנתחים פיננסיים	
מתמחים ברפואה		מורים בחינוך העל-יסודי		מתכנתי יישומים	
מנתחים פיננסיים		מנהלי משרדים		ביולוגים, בוטניקאים, זואולוגים ובעלי משלח יד דומה	
מפתחי תכנה ומנתחי יישומים		בעלי משלח יד בתחומי כוח אדם וקריירה		מנהלי חשבונות ובעלי משלח יד דומה	
כספרים בבנקים ופקידים בתחומים דומים		פסיכולוגים		מפתחי תכנה ומנתחי יישומים	
מעצבים גרפיים ומעצבי מולטימדיה		בעלי משלח יד בתחום ההוראה		מתמחים ברפואה	
מתכנתי יישומים		עובדים סוציאליים ויועצים בתחומי חברה ורווחה			
בעלי משלח יד בתחום ההוראה		אודיולוגים וקלינאי תקשורת	22%		
מנהלי חשבונות ובעלי משלח יד דומה	73%				

* ממיון לפי ממוצע המדווחים על צורך במידה רבה או במידה רבה מאוד.

שימוש במחשב לפי משלחי יד נבחרים

על השיעור הנמוך ביותר של שימוש מתקדם במחשב, דיווחו אחים מוסמכים (54%), פסיכולוגים (48%) וקלינאי תקשורת (37%). מנגד, על השיעורים הגבוהים ביותר (עם למעלה מ-97% מהמשיבים), דיווחו מועסקים ממגוון רחב של משלחי יד – מפתחי תוכנה, מעצבים גרפיים ומעצבי מולטימדיה, מהנדסי אלקטרוניקה, בעלי משלח יד אקדמי, מתכנתי יישומים, מנתחי מערכות, מנתחים פיננסיים ואדריכלי בניין.

תרשים 4 - שימוש מתקדם במחשב במשלחי יד נבחרים

הצורך במיומנויות בקרב גברים ונשים⁷

לפי מיומנויות

פערים בצורך במיומנויות בין גברים ונשים נמצאו בעיקר ביכולות המתמטיות, במיומנויות הארגון ובהצגה בפני קהל.

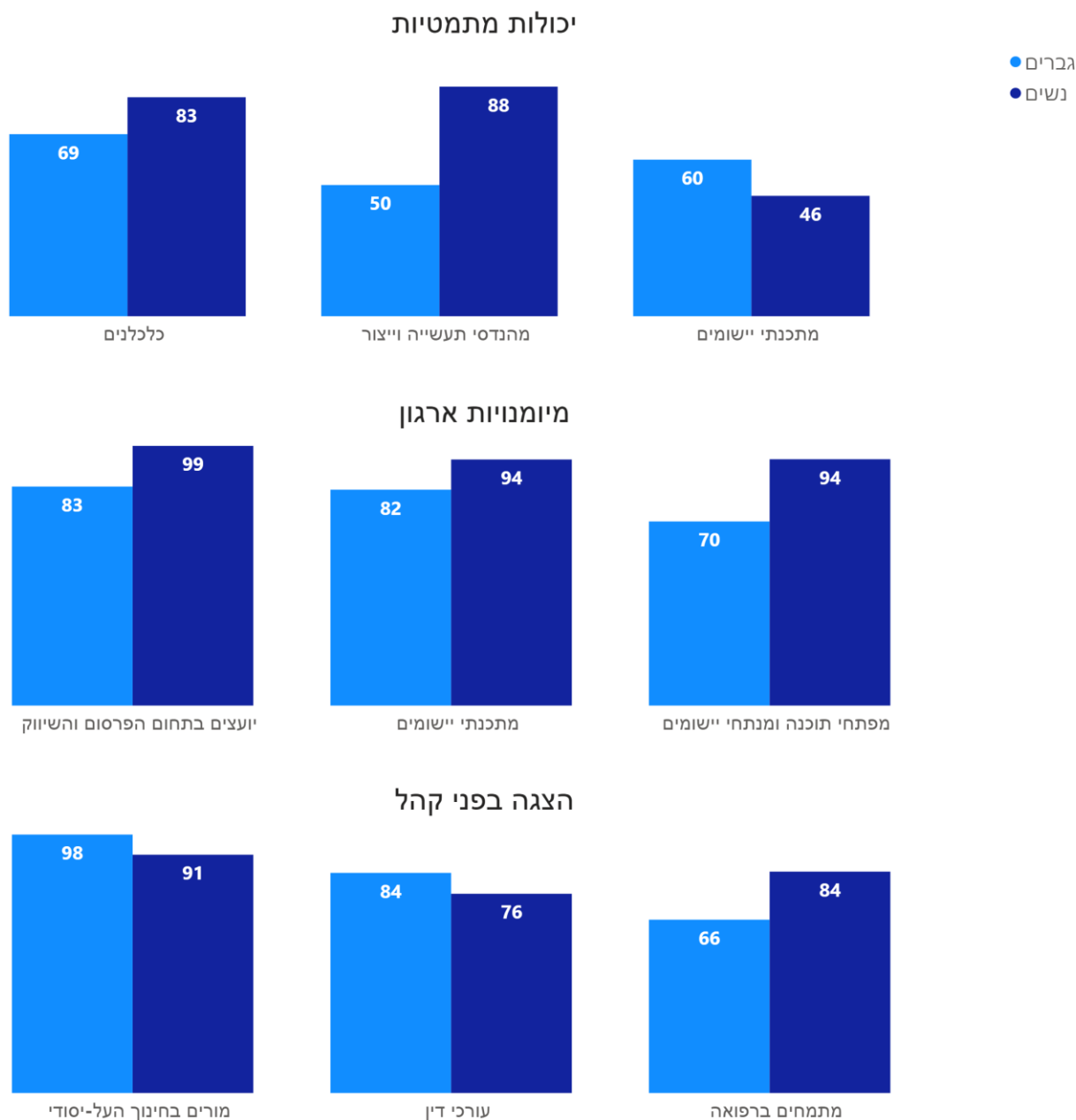
בקרב מהנדסי התעשייה והייצור, נשים דיווחו כי הן נדרשות **ליכולות מתמטיות** יותר מעמיתיהן הגברים (88% לעומת 50%, בהתאמה). פערים דומים נמצאו בקרב כלכלנים (83%-ו-69%, בהתאמה). מנגד, בקרב מתכנתי יישומים – גברים דיווחו על צורך רב יותר מנשים (60%-ו-46%, בהתאמה).

בקרב מפתחי התוכנה ומנתחי היישומים, נשים דיווחו כי הן נדרשות **למיומנות ארגון** יותר מעמיתיהן הגברים (94% לעומת 70%, בהתאמה). פערים נמצאו גם בקרב יועצים בתחום הפרסום והשיווק (99%-ו-83%, בהתאמה) ומתכנתי יישומים (94%-ו-82%, בהתאמה).

בקרב המתמחים ברפואה, נשים דיווחו כי הן נדרשות **למיומנות ההצגה בפני קהל** יותר מעמיתיהן הגברים (84% לעומת 66%, בהתאמה). מנגד, גברים דיווחו על צורך רב יותר מנשים בקרב עורכי דין (84% לעומת 76%, בהתאמה) ובקרב מורים בחינוך העל-יסודי (98%-ו-91%, בהתאמה).

⁷ במשלחי יד שבהם היו לפחות 30 משיבים מכל קבוצה.

תרשים 5 - הצורך במיומנויות נבחרות בקרב מועסקים אקדמאים במשלחי יד נבחרים, לפי מין

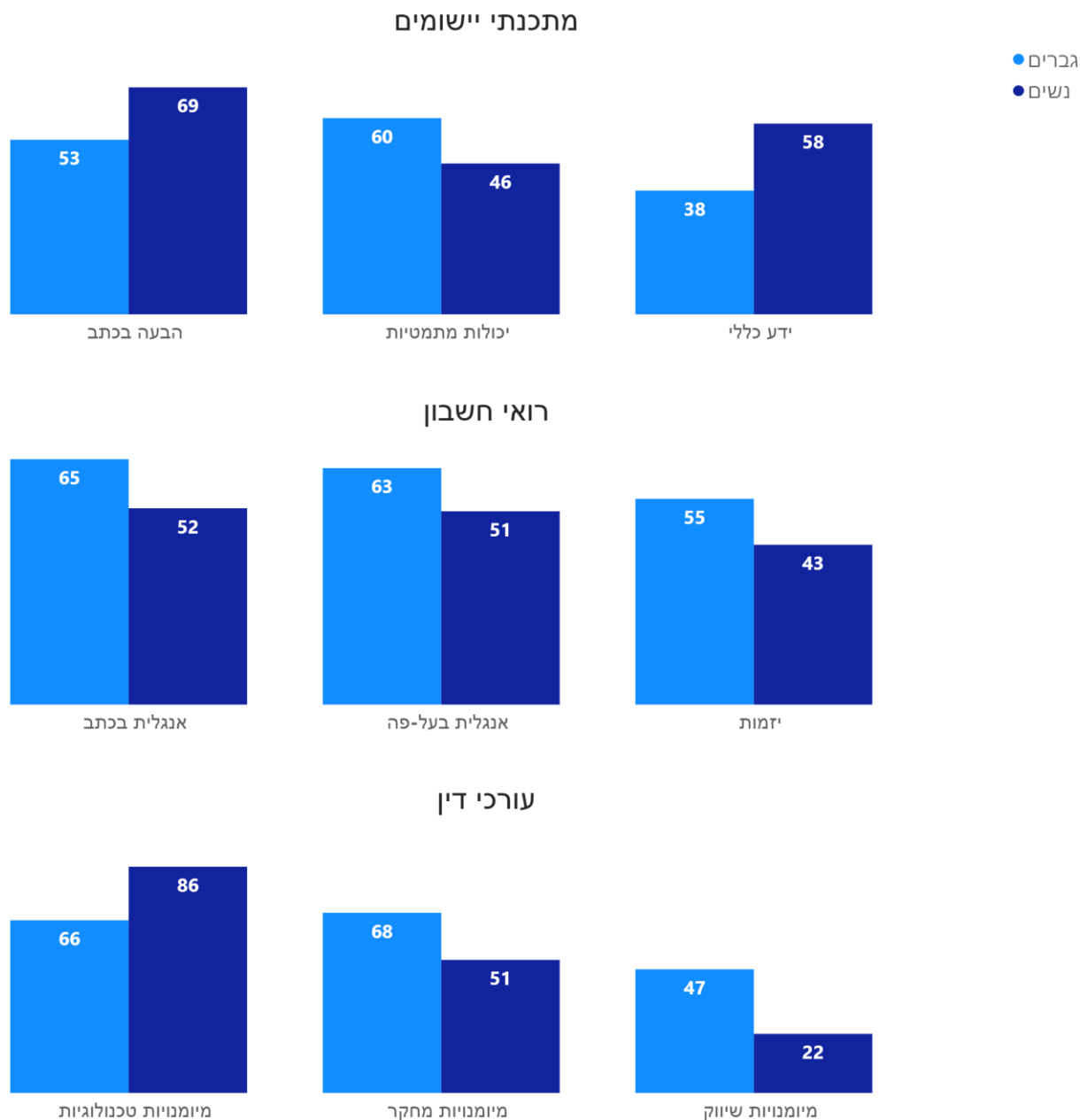
לפי משלח יד

בקרב מתכנתי היישומים, נשים דיווחו כי הן נדרשות לידע כללי במידה רבה יותר מכפי שדיווחו הגברים (58% לעומת 38%, בהתאמה). פערים נוספים נמצאו במיומנות ההבעה בכתב (69%-ו-63%, בהתאמה). כאמור, גברים דיווחו על צורך רב יותר ביכולות מתמטיות (60%-ו-46%, בהתאמה).

בקרב רואי חשבון, גברים דיווחו כי הם נדרשים למיומנות האנגלית בכתב במידה רבה יותר מכפי שדיווחו הנשים (65% לעומת 52%, בהתאמה). פערים נוספים עלו בהקשר למיומנות האנגלית בעל פה (63%-ו-51%, בהתאמה) ויזמות (55%-ו-43%, בהתאמה).

בקרב עורכי דין, גברים דיווחו כי הם נדרשים ל**מיומנות השיווק** במידה רבה יותר מכפי שדיווחו הנשים (47% לעומת 22%, בהתאמה). פערים נוספים נמצאו גם ב**מיומנויות המחקר** (68%-ו-51%, בהתאמה). מנגד, נשים דיווחו על צורך רב יותר מגברים ב**מיומנויות טכנולוגיות** (86%-ו-66%, בהתאמה).

תרשים 6 - משלחי יד נבחרים לפי הצורך במיומנויות נבחרות בקרב מועסקים אקדמאים, לפי מין

סקר השכלה גבוהה: סקר השכלה גבוהה הוא סקר מעקב אחר סטודנטים לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה 7 שנים לאחר תחילת לימודיהם (תשע"א, 2010/11). אוכלוסיית הסקר היא סטודנטים חדשים לתואר ראשון בתשע"א במוסדות להשכלה גבוהה (אוניברסיטאות, מכללות אקדמיות ומכללות אקדמיות לחינוך) למעט האוניברסיטה הפתוחה. הסקר נערך בתשע"ח בקרב אותם הסטודנטים, והוא בוחן את מצב התעסוקה, ההכנסות, שביעות הרצון ועוד שלהם. מסגרת הדגימה של הסקר היא 43,342 סטודנטים לתואר ראשון ממוסדות להשכלה גבוהה, מתוכם נדגמו 10,300 סטודנטים והשיבו 8,554. [לפירוט המתודולוגיה של הסקר ראו נספח](#). בהודעה זו לא נכללים נדגמים אשר למדו במכללות אקדמיות לחינוך.⁸

תחום לימוד הוא התחום שאליו משייך מקצוע הלימוד הראשון של מקבלי התארים.

משלח יד: אוסף הפעילויות והעיסוקים שהאדם מבצע במקום עבודתו, בלי להתחשב במקצוע שלמד, אם אינו עוסק בו. משלח היד במשרה העיקרית של האדם הנחקר במהלך השבוע הקודם לסקר. הנחקרים סווגו על פי הסיווג האחד של משלחי יד – צוינו משלחי יד שלפחות 50 משיבים עוסקים בהם.

צורך במיומנות: מי שדיווח על צורך במיומנות "במידה רבה מאוד" או "במידה רבה".

קבוצות מיומנויות: באמצעות ניתוח גורמים חולקו המיומנויות לשלוש קבוצות בהתאם לקשר ביניהן.

שאלות הסקר:

מהי רמת השימוש במחשב הנדרשת לשם ביצוע עבודתך?

1. רמה בסיסית (הזנת נתונים)
2. רמה בינונית (מעבד תמלילים)
3. רמה גבוהה (תכנות, פיתוח תוכנה)

האם לצורך ביצוע משימות בעבודתך אתה נדרש למיומנויות, הידע והכישורים הבאים?

מיומנויות וכישורים מקצועיים	במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה מועטה	בכלל לא
1. ידע מקצועי	1	2	3	4
2. ידע כללי	1	2	3	4
3. יכולות מתמטיות	1	2	3	4
4. חשיבה ביקורתית ועצמאית	1	2	3	4
5. מיומנויות למידה	1	2	3	4
6. אנגלית בכתב	1	2	3	4
7. אנגלית בעל פה	1	2	3	4
8. הבעה בכתב	1	2	3	4
9. הבעה בעל פה	1	2	3	4

⁸ על הסטודנטים שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך תפורסם בקרוב הודעה נפרדת שתכלול גם את הנושאים שפורסמו בהודעה זו.

מיומנויות וכישורים מקצועיים	במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה מועטה	בכלל לא
10. מיומנויות טכנולוגיות (שימוש במחשב, מערכות מידע ממוחשבות ועוד)	1	2	3	4
11. יצירתיות	1	2	3	4
12. מיומנויות ארגון	1	2	3	4
13. מיומנויות ניהול	1	2	3	4
14. מיומנויות משא ומתן	1	2	3	4
15. מיומנויות מחקר/ניסיון מחקרי	1	2	3	4
16. מיומנויות הצגה בפני קהל	1	2	3	4
17. עבודה בצוות	1	2	3	4
18. יזמות	1	2	3	4
19. מיומנויות פיזיות (כגון: ספורט, ריקוד)	1	2	3	4
20. הדרכה	1	2	3	4
21. מיומנויות שיווק (מכירת מוצרים/שירותים/רעיונות)	1	2	3	4